

Jož. Steyerja, krznarja v Ljutomeru. Reči moramo, da nam je ta gospod bolj všeč, nego kateri Ptujski Hans; mi ga imamo vsi radi, prodava nam dobre kože in podplate in je v svojem obrtu več Slovenec, nego Nemec; ves njegov dom je slovenski in on sam je primoran občevati z vsemi le slovenski. Čudno se nam zdi samo, da samostalno mesto Ptuj ali nima, ali si ne upa iz svoje sredine postaviti kandidata za dež. zbor. Nekaj v tem tiči; zato Slovenci pozor! — Mi pa Ljutomerčani smo na to prav ponosni, da dobimo iz našega malega trga dva deželna poslanca v Graški zbornici; taka čast sliši le večim mestom; ne pa takim zakotnim tržiščem, kakor je naš.

Dvoje častnih družb in njiji dela.

(Konec.)

„Slovenska Matica“ se ne more ponasati s tako ogromnim številom svojih udov, kakor družba sv. Mohorja, pa tudi ona dela marljivo v prosep našega slovstva in se lepo razvija. Udov je imela lani 1710, med temi v ljubljanski škofiji 850, v lavantinski pa le 345, kar je gotovo premajhno število, ako se pomisli, da lavantinska škofija šteje blizu toliko duš, kakor ljubljanska. Matica je dala svojim udom četiri knjige.

1. Letopis, v katerem je mnogo poučnih in znanstvenih spisov. Omenjamo le: Životopis štajarskim Slovencem, nepozabljivega prvoboritelja Božidara Raiča od profesorja dr. Glaserja, podučni spis: „Kaj človeštvo prideluje in uživa“ od dr. J. Vošnjaka, Gunduljič od Antona Trstenjaka itd. Najzanimivejša knjiga je:

2. „Slovenci in 1848. leto“. Spisal profesor J. Apih. Iz nje pozvemo, kako so se že l. 1848 štajarski Slovenci krepko borili za svoje narodne pravice. Zahtevali so slovenski jezik v šole in urade in že l. 1849 posebni oddelek namestništva v Celji. Deputacije, katera je šla na Dunaj, minister Bach ni posebno prijazno vzprejel. Marsikaj tega, kar so takrat želeli in zahtevali, dosegli smo tekom let, marsikaj pa je tudi še zdaj le želja.

V 3. knjigi so „Zbrani spisi Erjavčevi“, jednega najpridnejših in najpopularnejših pisateljev slovenskih, katerega spise bode zelo pogošala Mohorjeva družba.

4. knjiga donaša povest „Prihajač“ od Dolinarja, ki je kratkočasno pisana, pa vendar le pretemna slika slabe strani kmetskega ljudstva in razuzdanosti mladih in starih, fantov in deklet, dedov in žen v neki Gorenjski vasi. Proti taki spridenosti, katera celo cerkev oskruni, bi se gotovo združili z župnikom vsi pošteni ljudje in ne moremo si lahko misliti, da bi v taki opasnosti z odločno in pošteno voljo ničesar ne opravili. Toda pisatelju ni bil namen, spi-

sati moralne povesti za prosto ljudstvo, temuč predstavljati omikancem v umetniški obliki slike iz življenja.

V tekočem letu bode Matica spet dala štiri knjige, družba sv. Mohorja pa šestero knjig svojim udom. Naj vsi stari društveniki ostanejo zvesti in naj še pridobé novih obema društvoma. V to pomozi Bog!

Gospodarske stvari.

Vrstice o hmelju.

Lansko leto 1888 je bilo za spodnje Štajarsko, posebno Savinjsko dolino, kar se hmelja tiče, še dokaj ugodno. Zadelo ga ni toča, tudi mrčes in druge hmeljeve bolezni, ki jih je kaj mnogo, niso ga napadale. Moramo torej reči, da je bilo srednje dobro leto, cena pa se mu je tudi vzvišala in je bil naglo ves popradan. Ni čuda tedaj, da se je starim hmeljerejem prikupil in kakor je kazno, si nekaj novih pridobil, ker se tu in tam vidi, da na novo zemljo premetavajo.

V naših slovenskih listih se večkrat zdaj o tem pridelku, zdaj o onem piše in podučuje, le o hmelju prav redko; morebiti bi s temi vrsticami kateremu častitemu bralcu ustregel ali kakega neskušnega hmeljarja poučil. Če si kdo hmeljišče napravi, naj obrne v to zemljo, kolikor je mogoče, dobro, ker hmeljereja se le v dobri zemlji izplača, v slabi nikdar. Ali bi nekateri rekli: slabe zemlje za hmelj ni škoda; se ve, da je ni škoda, pa škoda je stroškov, truda in drugega dela, ker hmelj v slabi zemlji tako rekoč tudi nič ne vrže. Zatoraj je boljše imeti ga eno tretjino v dobri, kakor tri tretjine v slabi zemlji. Ko imaš hmelj nasajen in mu postaviš 3—4 metre dolge droge, moraš ga, ko se po kolu ovija, kjer je potreba, privezovati, vse stranske izrastke do poldruega metra visoko odrezati, ter ga, če plevel sili, večkrat okopati, ker zrahljana zemlja mu zelo ugaja in tako, če ga boš prvo leto dobro obdeloval, bode jeseni prav lep, zastaven hmelj in se smeš nadjati, da ga bo drugo leto veselje pogledati. Če ga, ko do polovice kolov priraste, z gnojnico zaliješ, se ve, da v mokrem vremenu, bode si kaj opomogel. V jeseni, ko ga obiraš, ne smeš ga porezati, ker to mu za drugo leto škoduje. Priporočanja je vredno, če je mogoče, v jeseni ga malo odkopati in na vsako sajenico vile gnoja vreči, pa dobrega gnoja, ne pa kake sušine. Neki hmeljar piše: Če hočeš imeti polen hmelj, gnoji ga v jeseni.

Kar se tiče obdelovanja hmelja, drugo leto je poglavitno oster, prav oster nož pri rezanju, kajti le, če ga boš gladko obrezal, smeš se nadjati, da ti bo krepke mladike pognal, če ga boš pa pri obrezovanju razčesal ne bode se

lepo razvijal. Plevel moraš tako čisto zatreti, ker le zemljo brez plevla ti bo mogoče rahlo in hmelju primerno vzdržati, skušnja pač prepogosto kaže, da če te plevel posili, imaš zemljo zacelinjeno, ter se težko obdeluje, hmelja pridelaj za polovico manj in ti na moči zelo opeša. Opešan hmelj je pa tudi težko zopet popraviti.

Če hočeš imeti korist in veselje s hmeljem, napravi si ga le toliko, kolikor veš, da ga boš lahko obdeloval ter kolikor ti zemlja in denar dopuščata, ker od začetka nasad hmelja tudi dokaj stane. Za napravo hmelja dolgove množiti pa menda ni dobro. Daj mu zemljo dobro, gnoji ga primerno in če se ti motike ne bo škoda zdelo, tedaj se smeš v jeseni obilne bratve veseliti.

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 4. marcija v Vidmu, na Vranskem, Lučanah, v Mariboru, v Loki, v Oplotnici in v Račah. Dne 5. marcija v Radgoni. Dne 6. marcija v Lučanah, pri sv. Petru pod sv. Gorami in na Ptuji. Dne 8. marcija v Vidmu in na Pilštanjih.

Dopisi.

Od Noveštifte pri Gornjem gradu. (Obč. račun. Cerkv. tat.) Dne 9. februarja t. l. imel je tukajšnji občinski zastop sejo, pri kateri se je račun 1888 l. pregledal in odobril, osobito, ker je vsled varčnega gospodarstva in zaradi drugih okoliščin precejšnja svota ostala, tako, da bode mogoče prihodnje leto najbrž 25% doklado na davke še zopet precej znižati. Dal Bog, da bi to mogoče bilo, pa povsod, ker pri sedajšnjih slabih razmerah itak ubogi, zelo stiskani kmet komaj se svojo družino shaja, kako bi mu še bilo mogoče poleg vsega tega visoke davke plačevati! Mogoče pa je le takšno gospodarstvo, — izvzemši posebne potrebnosti v drugih krajih — kjer je skrb za občino zročena tako poštenim, za svoj in blagor drugih vnetim možem, kakor pri nas. A hočem Vam o tej priložnosti nekaj družega, za ta kraj zelo posebnega in nezaslišanega poročati. Ko se namreč po dokončaneji seji nekateri možje obč. zastopa med seboj o raznoterostih pogovarjajo, privleče k g. županu služabnik našega velepospovedanega in obče priljubljenega g. župnika, nekega neznanega človeka, ter ga z vso odkritosrčnostjo navzočim predstavi z besedami: „To ga imate, tega smo v cerkvi zasačili, ko je iz darilnika kradel.“ Vsi se osupnjeno pogledajo, kajti v tem kraju je tatvina, rekel bi, kaj neznanega, a cerkveni rop, kaj groznega. Tukajšnji g. učitelj je bil kot obč. tajnik navzoč in ker se je tujec delal, kakor bi ne znal nič slovenski, spoprijela sta se s tujcem prav ostro po nemško. Vsled tega ostrega postopanja je

učitelj izvedel po tujčevih pismenih dokazih, da mu je ime Janos Piller, roj. 1850. l. iz Kostelya na Ogerskem. Potem mu je učitelj napovedal, da bode preiskan in iz dobre volje je dal nož in nekatere druge malenkosti, ter se delal nedolžnega, meneč: sedaj bode prost, ker je vse dal, kar ima tudi mošnjo z denarji. A učitelj se s tem ni zadovoljil, nego hotel ga je sam preiskati, na kar se je začel tujec odmikati, a učitelj ga odločno preišče po žepih in povsod in glej čudo, ki je tujcu dokazalo kako je v cerkvi molil in denar v darilnik dajal; v tujčevem levem hlačnem žepu zagradi učitelj mnogo mastnega, olimanega drobiža in v njegovem suknjinem žepu pa dve olimani šibici z mehirji, v katerih je imel k temu potrebno mažo. Takoj po dosedajšnjem, ostrem besedičenju je tujec vtihnul. — Denar se je preštel in bilo je drobiža za 3 gld. 67 kr. Bilo je potrpežljivo delo. Vse stvari so se tujcu odvzele in tujec zvezan takoj k c. kr. sodnji v Gornji-grad odgnal. Ko so se v cerkvi darilniki hitro potem pregledovali, bile so dotične luknje vse osmoljene. S tem se opozarjajo p. n. cerkvena predstojništva v Gornjem-gradu, pri sv. Francišku i. t. d., da v cerkvah darilnike pregledajo, in kar so našla, takoj dotičnej gosposki naznanijo. Opozarja se, naj se cerkve ne puščajo brez potrebe odprte. —

Iz Ormoža. (Kmetijstvo.) V nedeljo 17. febr. zborovala je naša kmetijska podružnica v dvorani gostilne gosp. Kapusa (poprej Žinko). Udeležilo se je mnogo družbenikov in vrlih kmetov in posestnikov iz Ormoža, okolice in sosednih župnij. Predsedoval je gospod načelnik dr. Ivan Geršak, ki je vse navzoče presrečno pozdravil in potovalnega učitelja gosp. Frana Matjašiča predstavil. V prvo se odobri zapisnik zadnje seje ter se več poročil še prečita ali kratko omeni. Kratko letno poročilo g. predsednika je bilo z veseljem sprejeto, kakor račun g. denarničarja dr. Žižeka. Vseh dohodkov je bilo 57 fl. 5 kr. — Centralnemu odboru se je odposlalo 50 fl. 51 kr. tako, da v blagajnici ostane 6 fl. 54 kr. zraven še hranilna knjiga s 25 fl. Nekaj letnine še se ima dobiti. Račune so pregledali in odobrili v to izvoljeni: č. g. Jakob Cajnkar, župnik v Ormoži, g. dr. Omulec, odvetnik v Ormoži in g. Martin Ivanuša, kmet in župan na Humu. Zatem govoril je g. Fr. Matjašič, potovalni učitelj Mariborske vinorejske šole o sadjarstvu. Razlagal je najprvo o pogreških, ki se delajo pri sadjarstvu in potem razjasnjeval na tanko in s poskusi, kako se naj vzrejuje divjaki, kako se naj cepijo, presajajo in zasajajo, kako sadnim drevesom moremo gnojiti, kako jih obrezovati in kako zbirati sad. Naštel je dalje sorte za ta okraj primerne in priporočal tiste v izgojo, ki so za kupčijo sploh najboljše. Gospod Matjašič